

1956

USTAWA

z dnia 30 lipca 2004 r.

o międzynarodowym obrocie odpadami

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa ramy instytucjonalne i organizacyjne do wykonywania zadań z zakresu międzynarodowego obrotu odpadami wynikających z:

1) rozporządzenia Rady nr 259/93/EWG z dnia 1 lutego 1993 r. w sprawie nadzoru i kontroli przesyłania odpadów w obrębie, do Wspólnoty Europejskiej oraz poza jej obszar (Dz. Urz. WE L 30 z 06.02.1993);

- 2) rozporządzenia Rady nr 1420/99/WE z dnia 29 kwietnia 1999 r. ustanawiającego wspólne zasady i procedury stosowane do wysyłek niektórych rodzajów odpadów do niektórych krajów nie należących do OECD (Dz. Urz. WE L 166 z 01.07.1999);
- 3) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1547/1999 z dnia 12 lipca 1999 r. określającego procedury kontrolne na mocy rozporządzenia Rady (EWG) nr 259/93, mającego zastosowanie do wysyłek niektórych rodzajów odpadów do niektórych krajów, do których nie ma zastosowania decyzja OECD C(92)39 (Dz. Urz. WE L 185 z 17.07.1999).

Art. 2. Międzynarodowy obrót odpadami polega na przywozie odpadów z zagranicy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przewozie odpadów pochodzących z zagranicy przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wywozie odpadów za granicę z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. O ile ustawa nie stanowi inaczej, w zakresie nieuregulowanym przez przepisy, o których mowa w art. 1, do spraw z zakresu międzynarodowego obrotu odpadami, stosuje się przepisy polskie, w szczególności dotyczące ochrony środowiska, gospodarki odpadami oraz postępowania administracyjnego.

Art. 4. 1. Minister właściwy do spraw środowiska może określić, w drodze rozporządzenia, procedurę kontrolną dla niektórych rodzajów odpadów przeznaczonych do odzysku, które nie są objęte procedurami kontrolnymi Unii Europejskiej w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw środowiska będzie się kierować względami bezpieczeństwa zdrowia i życia ludzi oraz środowiska, a także uwzględni zobowiązania międzynarodowe Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 2

Właściwość organów

Art. 5. Główny Inspektor Ochrony Środowiska jest organem właściwym do podejmowania decyzji, udostępniania informacji i prowadzenia doradztwa w sprawach:

- 1) wysyłki odpadów poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) przywozu odpadów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) tranzytu odpadów przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 6. 1. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska sprawuje kontrolę nad prawidłowością gospodarki odpadami będącymi przedmiotem międzynarodowego obrotu odpadami, w szczególności w miejscach ich pochodzenia i przeznaczenia.

2. Przepis ust. 1 nie narusza uprawnień kontrolnych właściwych organów określonych w przepisach odrębnych.

Rozdział 3

Przepisy proceduralne

Art. 7. 1. Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w drodze postanowienia, może zdecydować o przestaniu, za swoim pośrednictwem, do właściwego organu kraju przeznaczenia odpadów, zgłoszenia podmiotu wysyłającego odpady.

2. Kopia zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, jest przesyłana do odbiorcy i do właściwego organu kraju tranzytu.

3. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje zażalenie.

4. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór listu przewozowego stosowanego w międzynarodowym obrocie odpadami, uwzględniając zakres niezbędnych danych wynikający z decyzji Komisji nr 94/774/WE z dnia 24 listopada 1994 r. dotyczącej standardowego listu przewozowego określonego w rozporządzeniu Rady nr 259/93/EWG w sprawie nadzoru i kontroli przesyłania odpadów w obrębie, do Wspólnoty Europejskiej oraz poza jej obszar.

Art. 8. 1. Zgodnie z przepisami, o których mowa w art. 1, zezwolenia na:

- 1) przywóz odpadów z zagranicy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) przewóz odpadów pochodzących z zagranicy przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) wywóz odpadów za granicę z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

— wydaje Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w drodze decyzji.

2. Kopie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, Główny Inspektor Ochrony Środowiska niezwłocznie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz Komendantowi Głównemu Straży Granicznej.

3. Kopie zezwolenia na przywóz odpadów z zagranicy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej Główny Inspektor Ochrony Środowiska niezwłocznie przekazuje także właściwemu ze względu na miejsce odzysku lub unieszkodliwiania marszałkowi województwa, wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska, wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, a także organowi właściwemu do wydania zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

4. Kopie zezwolenia na wywóz odpadów za granicę z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej Główny Inspektor Ochrony Środowiska niezwłocznie przekazuje także właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę posiadacza odpadów marszałkowi województwa, wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska oraz wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta.

5. Główny Inspektor Ochrony Środowiska informuje o międzynarodowym obrocie odpadami właściwego, ze względu na miejsce pochodzenia lub przeznaczenia odpadów, wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, jeżeli, zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, nie wymaga się na ten obrót zezwolenia.

Art. 9. Główny Inspektor Ochrony Środowiska w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, może żądać dodatkowych informacji dotyczących zamierzonego międzynarodowego obrotu odpadami.

Art. 10. 1. Zezwolenie na przywóz odpadów z zagranicy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest wydawane po zasięgnięciu opinii organu właściwego do wydania zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania tych odpadów oraz wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce odzysku lub unieszkodliwiania.

2. Organ, do którego zwrócono się o wyrażenie opinii, jest obowiązany przedstawić ją niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie czternastu dni od dnia doręczenia wniosku o wydanie opinii.

3. Niewyrażenie opinii w terminie określonym w ust. 2 uważa się za brak uwag.

4. Główny Inspektor Ochrony Środowiska może w zezwoleniu określić warunki przywozu odpadów z zagranicy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz sposób stwierdzenia wykonania tych warunków.

5. Główny Inspektor Ochrony Środowiska może uzależnić wydanie zezwolenia na przywóz i na wywóz odpadów od dostarczenia kopii:

- 1) decyzji zezwalającej na użytkowanie obiektu budowlanego związanego z obrotem tymi odpadami,
- 2) pozwolenia zintegrowanego,
- 3) pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
- 4) pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi,
- 5) pozwolenia na wytwarzanie odpadów,
- 6) zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów

— jeżeli są wymagane na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 11. 1. Główny Inspektor Ochrony Środowiska może, w drodze decyzji, wyrazić sprzeciw wobec dokonania międzynarodowego obrotu odpadami.

2. W przypadku ustania przyczyn będących podstawą zgłoszenia sprzeciwu, Główny Inspektor Ochrony Środowiska stwierdza, w drodze decyzji, wygaśnięcie decyzji, o której mowa w ust. 1.

3. O decyzji, o której mowa w ust. 1 i 2, Główny Inspektor Ochrony Środowiska niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Komendanta Głównego Straży Granicznej oraz wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, właściwego ze względu na miejsce przyjęcia, wysyłki lub tranzytu odpadów.

4. Jeżeli Główny Inspektor Ochrony Środowiska nie wyraża sprzeciwu, a międzynarodowy obrót odpadami jest możliwy bez zezwolenia, Główny Inspektor Ochrony Środowiska niezwłocznie informuje o braku sprzeciwu ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Komendanta Głównego Straży Granicznej oraz wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska właściwego ze względu na miejsce przyjęcia, wysyłki lub tranzytu odpadów.

5. Jeżeli przepisy, o których mowa w art. 1, przewidują pisemną zgodę, Główny Inspektor Ochrony Środowiska w drodze decyzji udziela jej lub odmawia jej udzielenia.

Art. 12. Jeżeli Główny Inspektor Ochrony Środowiska nie wyrazi sprzeciwu, a wywóz odpadów jest możliwy bez zezwolenia, to zgłaszający wywóz odpadów informuje o tym marszałka województwa oraz wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę posiadacza odpadów.

Art. 13. 1. Główny Inspektor Ochrony Środowiska prowadzi jawny rejestr zgłoszeń, decyzji i wniosków o wydanie zezwoleń w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami, zawierający następujące dane:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę posiadaczy odpadów uczestniczących w międzynarodowym obrocie odpadami;
- 2) adres miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w przypadku posiadaczy odpadów będących osobami fizycznymi lub adres siedziby w przypadku posiadaczy odpadów będących jednostkami organizacyjnymi, uczestniczących w międzynarodowym obrocie odpadami;
- 3) datę ważności zezwolenia lub decyzji;
- 4) rodzaje odpadów podlegających obrotowi.

2. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzór rejestru, o którym mowa w ust. 1, oraz sposób jego udostępniania.

Rozdział 4

Zabezpieczenie roszczeń

Art. 14. 1. W zezwoleniach, o których mowa w art. 8 ust. 1, ustanawia się zabezpieczenie roszczeń z tytułu możliwości wystąpienia negatywnych skutków w środowisku.

2. Jeżeli obrót może być dokonany bez zezwolenia na międzynarodowy obrót odpadami, zabezpieczenie roszczeń ustanawia się w zezwoleniu na odzysk lub unieszkodliwianie odpadów.

3. Zabezpieczenie roszczeń może mieć formę depozytu, gwarancji bankowej albo polisy ubezpieczeniowej, wskazaną we wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1 i 2.

4. Zabezpieczenie roszczeń w formie depozytu jest wpłacane na odrębny rachunek bankowy wskazany przez organ wydający zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, a zabezpieczenie w formie gwarancji bankowej albo polisy ubezpieczeniowej jest składane do organu wydającego zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 i 2.

5. Gwarancja bankowa lub polisa ubezpieczeniowa powinna stwierdzać, że w razie wystąpienia negatywnych skutków w środowisku w wyniku niewywiązania się z obowiązków określonych w zezwoleniu, o którym mowa w ust. 1 i 2, lub wynikających bezpośrednio z przepisów prawa, bank lub firma ubezpieczeniowa ureguluje zobowiązania na rzecz organu wydającego zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 i 2.

6. Po przedstawieniu wymaganych przepisami, o których mowa w art. 1, dokumentów, na wniosek składającego zabezpieczenie, właściwy organ w drodze decyzji orzeka o jego zwrocie, z zastrzeżeniem ust. 7.

7. W razie stwierdzenia nieprzestrzegania warunków określonych w zezwoleniach, o których mowa w ust. 1 i 2, i nieusunięcia w wyznaczonym terminie negatywnych skutków w środowisku powstałych w wyniku prowadzonej działalności, organ właściwy do wydania zezwolenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, orzeka, w drodze decyzji, o przeznaczeniu na ten cel zabezpieczenia w wysokości niezbędnej do usunięcia tych skutków. Art. 127 § 3 Kpa stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5

Zwrot odpadów

Art. 15. Jeżeli gospodarowanie odpadami, przywiezionymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z warunkami określonymi w zezwoleniu, liście przewozowym lub w umowie zawartej pomiędzy wysyłającym a odbiorcą odpadów, jest niemożliwe, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, po nieskutecznym wykorzystaniu procedur określonych w art. 25 rozporządzenia Rady nr 259/93/EWG z dnia

1 lutego 1993 r. w sprawie nadzoru i kontroli przesyłania odpadów w obrębie, do Wspólnoty Europejskiej oraz poza jej obszar, w drodze decyzji, nakazuje odbiorcy odesłanie odpadów do kraju wysyłki lub określa sposób gospodarowania tymi odpadami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 16. 1. Jeżeli odpady zostały wwieszone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek nielegalnego międzynarodowego obrotu odpadami, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w drodze decyzji:

1) jeżeli za nielegalny międzynarodowy obrót odpadami odpowiedzialność ponosi wysyłający odpady — nakazuje odbiorcy odesłanie odpadów do kraju wysyłki lub określa sposób gospodarowania tymi odpadami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) jeżeli za nielegalny międzynarodowy obrót odpadami odpowiedzialność ponosi odbiorca odpadów — określa sposób gospodarowania tymi odpadami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Jeżeli odpady zostały wywiezione z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek nielegalnego międzynarodowego obrotu odpadami, za który odpowiedzialność ponosi wysyłający, Główny Inspektor Ochrony Środowiska, w drodze decyzji, nakazuje przywóz i zagospodarowanie tych odpadów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na koszt wysyłającego.

3. Jeżeli nie można wszcząć postępowania egzekucyjnego w sprawie decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2, lub egzekucja okazała się bezskuteczna, Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje gospodarowania odpadami na koszt odbiorcy odpadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, lub na koszt wysyłającego w przypadku, o którym mowa w ust. 2.

4. Do należności z tytułu obowiązku uiszczenia kosztów, o których mowa w ust. 3, stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, z późn. zm.¹⁾), z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Art. 17. Decyzjom, o których mowa w art. 15 i 16, może być nadany rygor natychmiastowej wykonalności.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 92, poz. 1062, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459, Nr 42, poz. 475, Nr 110, poz. 1189, Nr 125, poz. 1368 i Nr 130, poz. 1452, z 2002 r. Nr 89, poz. 804, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188, Nr 137, poz. 1302, Nr 170, poz. 1660 i Nr 228, poz. 2255 i 2256 oraz z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 64, poz. 593, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 868, Nr 93, poz. 894, Nr 116, poz. 1205, Nr 122, poz. 1288, Nr 123, poz. 1291, Nr 146, poz. 1546, Nr 162, poz. 1692 i Nr 173, poz. 1808.

Rozdział 6

Przejścia graniczne i urzędy celne

Art. 18. 1. Międzynarodowy obrót odpadami, z wyłączeniem obrotu wewnątrz Unii Europejskiej, jest realizowany w wyznaczonych przejściach granicznych i w wyznaczonych urzędach celnych.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych i ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wykaz przejść granicznych, którymi realizowany jest międzynarodowy obrót odpadami, kierując się koniecznością zapewnienia kontroli zgodności zgłoszonego rodzaju odpadów z faktyczną zawartością ładunku przywożonego z zagranicy, wywożonego za granicę lub przewożonego tranzytem.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wykaz właściwych w sprawach międzynarodowego obrotu odpadami urzędów celnych, kierując się koniecznością zapewnienia kontroli zgodności zgłoszonego rodzaju odpadów z faktyczną zawartością ładunku przywożonego z zagranicy, wywożonego za granicę lub przewożonego tranzytem.

Rozdział 7

Przepisy karne

Art. 19. 1. Kto bez wymaganej zgody, wymagane go zgłoszenia lub zezwolenia wywozi za granicę odpady,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 20. 1. Kto wbrew obowiązкови:

- 1) nie przedkłada uprawnionym organom lub osobom dokumentów lub informacji wymaganych w międzynarodowym obrocie odpadami,
- 2) nie wykonuje decyzji nakazującej odesłanie odpadów, przywiezionych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do kraju wysyłki lub określającej sposób zagospodarowania tych odpadów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

— podlega karze aresztu albo grzywny.

2. Orzekanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, następuje na zasadach i w trybie określonym w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 21. W ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 982, z późn. zm.²⁾) w art. 2 w ust. 1:

a) w zdaniu wstępnym skreśla się wyrazy „w szczególności”,

b) w pkt 14 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 15 i 16 w brzmieniu:

„15) wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 30 lipca 2004 r. o międzynarodowym obrocie odpadami (Dz. U. Nr 191, poz. 1956),

16) wykonywanie innych zadań określonych odrębnymi przepisami.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 86, poz. 960, z późn. zm.³⁾) w załączniku w części IV dodaje się ust. 37a w brzmieniu:

„37a. Od zezwoleń wydawanych na podstawie przepisów ustawy o międzynarodowym obrocie odpadami:

- 1) na obrót odpadami z zagranicą, obejmujący wielokrotne przemieszczanie odpadów — 1 380 zł;
- 2) na obrót odpadami z zagranicą, obejmujący jednokrotne przemieszczenie odpadów — 690 zł.”.

Art. 23. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się rozdział 8;
- 2) uchyla się art. 69.

Art. 24. W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. Nr 197, poz. 1661 oraz z 2004 r. Nr 93, poz. 889) w art. 16 w ust. 1 w pkt 8 lit. c otrzymuje brzmienie:

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 170, poz. 1652, Nr 190, poz. 1865 i Nr 217, poz. 2124 oraz z 2004 r. Nr 121, poz. 1263.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 43, Nr 60, poz. 610, Nr 76, poz. 811, Nr 87, poz. 954, Nr 100, poz. 1085 i Nr 129, poz. 1441, z 2002 r. Nr 71, poz. 655, Nr 135, poz. 1143, Nr 141, poz. 1178 i 1180 i Nr 216, poz. 1824, z 2003 r. Nr 7, poz. 78, Nr 96, poz. 874, Nr 124, poz. 1154, Nr 128, poz. 1176, Nr 170, poz. 1651 i Nr 190, poz. 1864 oraz z 2004 r. Nr 49, poz. 466, Nr 54, poz. 535, Nr 62, poz. 574, Nr 70, poz. 632, Nr 91, poz. 870, Nr 92, poz. 880, Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 41, poz. 365, Nr 113, poz. 984 i Nr 199, poz. 1671, z 2003 r. Nr 7, poz. 78 oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 116, poz. 1208.

„c) art. 19 ustawy z dnia 30 lipca 2004 r. o międzynarodowym obrocie odpadami (Dz. U. Nr 191, poz. 1956),”.

Art. 25. Do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, a niezakończonych decyzją ostateczną, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 26. Zezwolenia wydane na podstawie art. 65 i 66 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach

w zakresie międzynarodowego obrotu odpadami wygasają bez odszkodowania, z upływem okresu, na który były wydane, lecz nie później niż dnia 31 października 2004 r.

Art. 27. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*